

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 38/2011-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 2. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. Š., N., zastúpeného advokátom JUDr. I. H., K., vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Nováčany konaných 27. novembra 2010, za účasti D. G., N., a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. Š. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2010 doručená sťažnosť Ing. J. Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta neústavnosť a nezákonnosť volieb starostu obce Nováčany konaných 27. novembra 2010 z dôvodu porušenia čl. 30 ods. 3 a 4, čl. 31, čl. 64, čl. 64a, čl. 67 a čl. 69 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) a § 1 ods. 1 a 2 a § 3 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o

obecnom zriadení“), § 21 ods. 4 zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“) a § 3 ods. 1 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pobyte“).

2. Z obsahu sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že sťažovateľ kandidoval vo voľbách konaných 27. novembra 2010 za starostu obce spolu s ďalšou kandidátkou D. G. (ďalej len „odporkyňa“). Za starostku obce bola zvolená odporkyňa (NEKA), ktorá dostala 230 hlasov, pričom sťažovateľ (SMER) dostal 170 hlasov. Rozdiel platných hlasov medzi sťažovateľom a odporkyňou predstavuje 60 hlasov. Počet všetkých platne odovzdaných hlasov pri voľbe starostu obce bol 400. Zápisnicu miestnej volebnej komisie o výsledku volieb v obci do obecného zastupiteľstva a starostu obce konaných 27. novembra 2010 podpísali bez výhrad všetci členovia volebnej komisie.

3. Nosné dôvody neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce spočívali v sťažovateľovom spochybnení pasívneho volebného práva odporkyne (i), ako aj vo vedení volebnej kampane odporkyňou (ii).

3.(i) K uvedenému sťažovateľ uviedol, že odporkyňa *«do roku 2007 pracovala na obecnom úrade ako samostatný odborný referent obce. Jednou z povinností, ktoré funkcia odborného referenta zahŕňala bolo aj vykonávanie záznamov na ohlasovni trvalého pobytu. V tom čase jej aj k tejto obci „vznikol“ trvalý pobyt. Vzhľadom nato, že ako osoba formálne splnila zákonné požiadavky na funkciu starostu bola zapísaná na kandidátnu listinu. Následne potom ako sa v obci rozbehla politická kampaň... časť obyvateľov obce sa nevedela vysporiadať s tým, ako môže kandidovať na funkciu starostu osoba, ktorá v tejto obci nebyva. So svojim podozrením sa obrátili na doterajšieho starostu - sťažovateľa. Rovnako ako občanom tak aj sťažovateľovi bolo podozrivá možnosť kandidatúry p. G. Miestnym zisťovaním zo dňa 3. 11. 2010, kedy sťažovateľ podrobil predmetný záznam o trvalom pobyte p. G. preskúmaniu dospel sťažovateľ k predbežnému záveru o nezákonnosti takéhoto záznamu. V nadväznosti na to, ešte v ten istý deň 3. 11. 2010 podal na prokuratúru*

podnet na prešetrenie... Okresná prokurátora (správne malo byť prokuratúra, pozn.)... reagovala vydaním upozornenia prokurátora zo dňa 22. 11. 2010. Podľa jeho obsahu prokurátor upozorňuje na porušenie... § 3 ods. 8 písm. d), § 4 ods. 6 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov SR a registri obyvateľov SR v znení neskorších predpisov... Vzápätí... navrhol... prerokovať upozornenie... a v prípade že sa preukáže skutočnosti uvedené v § 7 ods. 1 písm. d) zákona č. 253/1998 Z. z. ... zrušiť záznam o trvalom pobyte... dňa 1. 12. 2010 sa konalo pracovné zasadnutie za účelom prerokovania upozornenia prokurátora. Výsledkom pracovnej porady bolo... pristúpenie k zrušeniu záznamu o trvalom pobyte.». Sťažovateľ poukázal na rozhodovaciu činnosť ústavného súdu a znenie na vec sa vzťahujúcich predpisov (pozri bod 1) a ďalej uviedol, že „záznam (o trvalom pobyte odporkyne, pozn.) neobsahuje nielen obligatorne náležitosti ako deň, mesiac, rok, miesto narodenia prihlasovateľa a priezvisko otca a matky, ale predovšetkým potvrdenie obyvateľov obce p. L. L. a p. M. L., ktoré deklaruje ich súhlas s trvalým pobytom protikandidáta. Rovnako chýba aj samotný záznam údajov o osobách, u ktorých má protikandidát vedený trvalý pobyt. Za dôležité považuje v tejto súvislosti sťažovateľ poznamenať že k záznamu o trvalom pobyte došlo samotnou p. G... Podľa... obyvateľov obce sa pani G. po skončení pracovnoprávného pomeru s obcou Nováčany v roku 2007 v obci neukázala. Rovnako aj počas výkonu funkcie odborného referenta v obci nebyvala ale do práce dochádzala z inej obce. Obyvatelia obce sú toho názoru, že p. G. sa nikdy ako občan nezúčastňovala na riešení obecných záležitostí a nikdy sa neprejavovala ako skutočný obyvateľ Nováčan a ani nijakým spôsobom sa k obci nehlásila. K obci ju neviažu ani žiadne rodinné alebo majetkové vzťahy. Ako sťažovateľ, tak aj obyvatelia obce majú vedomosti o tom, že p. G. niekoľko rokov bývala a v skutočnosti sa zdržuje v K. na adrese Č. Na tejto adrese je možné zastihnúť jej manžela, ktorý tu má údajne nahlásený trvalý pobyt. Pani G. má jedného dospelého syna, ktorého rovnako ako v prípade p. G. k obci Nováčany neviažu žiadne vzťahy. Rodina L., u ktorých si pani G. nahlásila pobyt s ňou netvorí žiadne rodinné ani príbuzenské vzťahy. V neposlednom rade protikandidát nedisponuje ani vlastníctvom ku nehnuteľnostiam, ktoré sa v obci nachádzajú.“.

3.(ii) K uvedenému sťažovateľ uviedol, že „... Protikandidát bol viacerými obyvateľmi obce videný ako organizoval pohostenie (guláš, alkoholické nápoje) pre miestnych obyvateľov predovšetkým rómskeho pôvodu. Na tomto mieste protikandidát

prisľúbil zúčastneným osobám (v počte okolo dvadsať), že v prípade ak ju budú voliť zabezpečí im materiálne výhody. Konkrétne mali prisľúbené že im postaví sociálne byty a prideli pozemky.“. V tejto súvislosti sťažovateľ uzavrel, že odporkyňa viedla volebnú kampaň v rozpore s ústavnými pravidlami („kupovanie voličov“).

4. Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Zrušuje sa rozhodnutie miestnej volebnej komisie v obci Nováčany o zvolení D. G... za starostu obce a vyhlasuje sa Ing. J. Š... za zvoleného starostu.

2. D. G... je povinná uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 303,31 € na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.

In eventum

1. Zrušuje sa výsledok volieb starostu obce Nováčany uskutočnených dňa 27. 11. 2010.

2. D. G... je povinná uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 303,31 € na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.

In eventum

1. Volby starostu obce Nováčany uskutočnené dňa 27. 11. 2010 sú neplatné.

2. D. G... je povinná uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 303,31 € na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od doručenia tohto nálezu.“

5. Na výzvu ústavného súdu sa k sťažnosti v rámci prípravy na jej predbežné prerokovanie vyjadrila odporkyňa, a to podaním osobne doručeným ústavnému súdu 30. decembra 2010, v ktorom v podstatnom uviedla:

«Čo sa týka môjho prihlásenia k trvalému pobytu v Obci Nováčany dňa 12. 08. 2003, bolo vykonané na podnet vlastníkov nehnuteľnosti - rodinného domu so súpisným číslom..., pani M. a L. L., ktoré bolo vykonané v súlade so zákonom a s písomným súhlasom vlastníkov nehnuteľnosti. Bola som si vedomá toho, že nakoľko od 01. 07. 1979 som bola jediným zamestnancom obce na obecnom úrade, robím toto prihlásenie na trvalý pobyt sama sebe, preto som si dala záležať na splnení všetkých potrebných náležitostí do

najmenšieho detailu. Súhlas vlastníkov s overenými podpismi som pripojila k prihlasovaciemu lístku na trvalý pobyt rovnako aj kópiu Listu vlastníctva. K sťažnosti sťažovateľ pripojil kópiu prihlasovacieho lístka, o ktorom som presvedčená, že nie je ten pravý, na základe ktorého som vykonala prihlásenie. Údaje na prihlasovacom lístku sú nečitateľné a porozhadzované, údaj o predchádzajúcom trvalom pobyte je v časti záznamu ohlasovne. Prihlásila som sa na ručne vypísanom prihlasovacom lístku so všetkými náležitosťami, ktoré má prihlasovací lístok obsahovať. Pracujem dosť dlho v samospráve a na nedôslednosť alebo na nedbanlivosť sa nestážovali na mňa žiadne inštitúcie alebo orgány... K vyjadreniu pre Ústavný súd... prikladám overené čestné vyhlásenie manželov L., ktorí aj teraz prehlasujú, že dňa 12. 08. 2003 súhlasili a aj teraz naďalej súhlasia s prihlásením k nim na trvalý pobyt, lebo ma jednoducho potrebujú... Sťažovateľ označil môj viac ako sedemročný trvalý pobyt za „fiktívny“, ale doteraz mu vyhovoval aj taký trvalý pobyt, platila som riadne každoročne poplatky za komunálny odpad do rozpočtu obce, a v podielových daniach do rozpočtu obce pravidelne prúdili aj moje dane. Čudujem sa, odkiaľ má sťažovateľ prehľad, kedy sa zdržiavame s manželom v obci, to predsa najlepšie môžu vedieť len manželia L... Dňa 15. 12. 2010 som sa dostavila na Okresnú prokuratúru Košice-okolie a hľadala som vysvetlenie. Pani JUDr. J. V. ma oboznámila s podnetom Ing. J. Š. a vysvetlila, že na obecný úrad poslala upozornenie, v ktorom ona v prvom rade ukladá starostovi obce prešetriť na jeho vlastný podnet prihlásenie môjho trvalého pobytu. Sama uviedla, že to mal prešetriť predovšetkým u vlastníkov nehnuteľnosti, teda u manželov L. a až potom konať. Pani M. L. je po operácii srdiečka, je ťažko zdravotne postihnutá a so svojim manželom ma považujú za „adoptívnu dcéru“. Sú stále doma, majú aj pevnú linku..., kde si to sťažovateľ mohol kedykoľvek preveriť, alebo ma tam mohol aj zastihnúť. Starosta obce to však prešetroval na pracovnej porade so svojimi dvoma zamestnankyňami, ktoré prijal po mojom odchode z obecného úradu... Na okresnej prokuratúre som do záznamu uviedla, že mám podozrenie, že starosta obce Ing. J. Š. vedome chce spôsobiť škodu mojej osobe tým, že na úradnej tabuli uviedol nepravdu. Konaním starostu sa cítim byť poškodená najmä morálne a aj takýmto spôsobom chce spochybníť výsledky komunálnych volieb... Sekcia koordinácie a informatizácie verejnej správy MV SR, ktorá má na starosti aj koordináciu ustanovujúcich zasadaní, jednoznačne označila zrušenie môjho trvalého pobytu zo strany starostu obce za neovplyvňujúce výsledok komunálnych volieb... okolnosť splnenia

podmienok trvalého pobytu skúmala aj miestna volebná komisia pri registrácii mojej kandidátky. Už vtedy mal sťažovateľ možnosť podnecovať na tejto komisii námietky, o ktorých mal vedieť a ktoré uplatňuje až po voľbách. Podľa § 21 ods. 2 v spojení s § 17 ods. 4 cit. zák. bolo možné pred voľbami napadnúť moje zaregistrovanie miestnou volebnou komisiou, čo však sťažovateľ neurobil... Svedčí to len o konaní sťažovateľa z vypočítavosti... Z čestných prehlásení doložených Ing. Š. je zrejmé, že boli vyhotovené narýchlo, účelovo a chaoticky, pretože neobsahujú poučenie o trestných následkoch prehlasujúceho v zmysle § 39 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní, ktoré je možné uplatniť v prípade nepravdivých údajov v čestnom vyhlásení... V komunálnych voľbách v roku 2006 som prvýkrát kandidovala za starostku obce. Hoci v zákone... číslo 346/1990 Zb. ... sa nikde nepíše, že zapisovateľka miestnej volebnej komisie nemôže byť kandidátom na poslanca alebo starostu, ja som v tom období považovala z etického a morálneho hľadiska za správne požiadať starostu obce Ing. J. Š., aby ma odvolal a vymenoval novú zapisovateľku miestnej volebnej komisie. Okrem toho, že členkou miestnej volebnej komisie už bola jeho manželka..., vymenoval za zapisovateľku tejto komisie svokru svojej dcéry... V tohtoročných komunálnych voľbách som sa usilovala o kultivovanú a korektnú volebnú kampaň, usilovala som sa o to, aby volebná atmosféra v našej obci nepolarizovala spoločnosť, nevytvárala zbytočné negatívne napätie. Pevne verím, že aj to prispelo k nečakane vysokej volebnej účasti... k útoku sťažovateľa na to, že som kupovala hlasy... V obci J. vlastníme s manželom rekreačnú chatu. Dňa 15. 10. 2010 oslavoval manžel svoje narodeniny v kruhu rodiny a svojich spolupracovníkov. Na druhý deň sme pozvali priateľov, známych a náš priateľ pán Š. M. s mojím vedomím pozval niektorých občanov Rómov, ktorým som sa chcela poďakovať za milé a vrelé prijatie v rómskej osade pri zbieraní podpisov na petíciu, keďže som kandidovala ako nezávislý kandidát. Na chatu do J. prišli aj takí, ktorých sme nepozvali, ale nevadilo nám to, pretože nebol dôvod. Všetkých sme prijali s čistým úmyslom poďakovať sa za prijatie v rómskej osade. Počas nášho sedenia rozprávali väčšinou hostia a Rómovia sa sťažovali na to, v akých podmienkach žijú v osade v Nováčanoch. Na ich problémy nadviazal tam prítomný náš priateľ pán P. a aj iní naši priatelia, ktorí sa zapojili do rozhovoru o riešení ich bytového problému... Podstatou ale zostáva to, že som sa všetkým poďakovala za prijatie v rómskej osade a za všetky podpisy na petíciu. Nikomu som nič nesľubovala, nikomu som nesľubovala žiadnu finančnú a ani inú materiálnu odmenu

alebo výhodu, na priateľskom posedení nedošlo k žiadnemu sťažovateľom označenému kupovaniu hlasov... Občania, ktorí mi vo voľbách dali hlasy, ma veľmi dobre poznajú a to od roku 1979 až doteraz, všetci, ktorí mi dali hlas v týchto ako aj v predchádzajúcich voľbách, vedeli, aký mám prístup k občanom ako som ich k spokojnosti vybavovala, aký mám vzťah k Nováčanom. O tomto svedčí aj fakt, že po mojom odchode do R. (dôvodom boli trvalé nezhody s pánom Ing. Š. a nebola som sama, ktorá musela ukončiť pracovný pomer kvôli nezhodám so starostom obce, napr. upratovačka na OcÚ, školnička v MŠ, vodič v drobnej prevádzkárni) radšej chodili občania Nováčan za mnou ak si potrebovali niečo vybaviť. Podľa ich vyjadrenia odmietali ísť na Obecný úrad v Nováčanoch, kde sa stretávali s nechotou a aj s neodbornosťou... poukazujem aj na veľký rozdiel počtu hlasov 230 v môj prospech a 170 v prospech sťažovateľa. Podanú sťažnosť považujem za úplne neopodstatnenú... V závere chcem prehlásiť, že som si vždy ctíla a dodržiavala Ústavu a zákony Slovenskej republiky, ako občianka, zamestnankyňa obcí a rovnako aj ako kandidátka v komunálnych voľbách. Všetky sťažnosti a podnety proti mojej osobe a proti výsledkom volieb považujem za nepravdivé, zavádzajúce a účelovo zosnované neúspešným kandidátom Ing. Š., ktorý sa nevie zmieriť so svojim odchodom z funkcie starostu Obce Nováčany.»

Odporkyňa k vyjadreniu pripojila „čestné prehlásenie“ manželov L. zo 14. decembra 2010, z ktorého vyplýva, že 12. augusta 2003 obaja súhlasili a aj teraz súhlasia s prihlásením odporkyne na trvalý pobyt v ich rodinnom dome už aj z dôvodu, že ju obaja považujú za svoju dcéru a potrebujú, aby bola aj naďalej u nich prihlásená na trvalý pobyt. Rovnako odporkyňa predložila čestné vyhlásenie Ing. Š. P. z 30. decembra 2010, z ktorého vyplýva, že menovaný zhodne s už uvedeným vyjadrením odporkyne opísal priebeh posedenia na chate a zvýraznil, že odmieta všetky tvrdenia, „že na uvedenej... akcii došlo ku kupovaniu voličských hlasov“.

6. Odporkyňa 4. januára 2011 doručila ústavnému súdu tiež stanovisko vedúcej oddelenia matrík a hlásenia pobytu na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „vedúca oddelenia“), z ktorého v podstatnom vyplýva, že „chýbajúci súhlas vlastníkov nehnuteľnosti neoprávňuje starostu obce zrušiť trvalý pobyt... Mal dotknutú osobu najprv

vyzvať na doplnenie údajne chýbajúceho súhlasu vlastníkov.“. V tomto kontexte poukázala na čestné vyhlásenie manželov L. (pozri bod 5 *in fine*), z ktorého vyvodila (vedúca oddelenia) záver, že „súhlas vlastníkov nehnuteľnosti je nespochybniteľný a ich vôľa, aby sťažovateľka (odporkyňa, pozn.) mala trvalý pobyt na ich adrese je jednoznačná“.

7. Na vyjadrenie odporkyne (bod 5) reagoval sťažovateľ podaním z 5. januára 2011 (doručeným ústavnému súdu 10. januára 2011), v ktorom na základe tvrdení odporkyne rozvinul svoje úvahy o formálnej a materiálnej stránke trvalého pobytu a v súvislosti s „kupovaním hlasov“ polemizoval s tvrdením odporkyne o iba priateľskej povahe stretnutia odporkyne a ďalších na chate 15. októbra 2010.

8. Ústavný súd z verejne dostupnej internetovej databázy (<http://www.minv.sk/?oso10-uvk>) zistil, že Ústredná volebná komisia prijala (okrem iných) uznesenie č. 16 zo 16. novembra 2010 v znení:

„Ústredná volebná komisia prerokovala podanie obce Nováčany z 9. 11. 2010 vo veci registrácie kandidátov pre voľby do orgánov samosprávy obcí a konštatuje, že podľa § 22 zákona SNR. č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov o registrácii kandidátov na funkciu starostu rozhoduje miestna volebná komisia. Toto rozhodnutie bolo možné preskúmať príslušným okresným súdom podľa § 250zb Občianskeho súdneho poriadku. Proti rozhodnutiu súdu nie je prípustný opravný prostriedok.“

II.

9. Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody

uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Sťažovateľ namietal porušenie v bode 1 uvedených ustanovení ústavy a zákonov, k porušeniu ktorých malo dôjsť tým spôsobom (pozri bod 3), že odporkyňa ako kandidátka na funkciu starostky obce nespĺňala podmienky pasívneho volebného práva, keďže nemala trvalý pobyt v obci (časť II.A ďalej, pozn.), a že odporkyňa neprípustným spôsobom viedla volebnú kampaň; v tomto ohľade poukázal najmä na skutočnosť, že odporkyňa „*kupovala*“ hlasy voličov (časť II.B ďalej, pozn.).

II.A

12. Pri posudzovaní volebných sťažností v rámci ich predbežného prerokovania ústavný súd primerane vychádza tiež z ústavných (čl. 127 ústavy) a zákonných (§ 20 a nasl. zákona o ústavnom súde) vymedzení sťažnosti ako takej, a to aj preto, že po predbežnom prerokovaní volebnú sťažnosť môže na základe svojej stabilnej rozhodovacej praxe posúdiť niektorým zo spôsobov uvedených v bode 10 *in fine*.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu v konaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy je subsidiárna, čiže vzniká iba vtedy, ak sťažovateľ nemal, nemá a ani nebude mať možnosť domôcť sa ochrany svojich práv pred iným súdom. Ústavný súd už v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 130/02 vyslovil: „Ústavný súd Slovenskej republiky zásadne nie je oprávnený prijať sťažnosť na ďalšie konanie, ak existuje všeobecný

súd, ktorý v súlade so všeobecnou právomocou podľa čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky má aj zákonom vymedzenú právomoc konať o ochrane konkrétneho základného práva alebo slobody. Prijatie takej sťažnosti vylučuje nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky vyjadrený v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ako princíp subsidiarity“, ktorý tvorí trvalú súčasť judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 3/2010).

14. Registrácia kandidátov na funkciu starostu obce je úlohou miestnej volebnej komisie podľa § 22 zákona o voľbách. Miestna volebná komisia podľa § 22 ods. 1 písm. d) zákona o voľbách nezaregistruje kandidáta, ktorý nemá trvalý pobyt v obci, v ktorej kandiduje. Podľa § 22 ods. 2 v spojení s § 17 ods. 4 a 5 zákona o voľbách proti rozhodnutiu miestnej volebnej komisie o zaregistrovaní kandidáta alebo o nezaregistrovaní kandidáta môžu podať kandidujúce politické strany a nezávislí kandidáti návrh na vydanie rozhodnutia o zrušení registrácie kandidáta alebo návrh na vydanie rozhodnutia o zaregistrovaní kandidáta na súd. Návrh treba podať do troch dní odo dňa rozhodnutia miestnej volebnej komisie. Proti rozhodnutiu súdu sa nemožno odvolať (odsek 4). Ak súd rozhodne o zaregistrovaní kandidáta alebo o zrušení registrácie kandidáta, miestna volebná komisia vykoná rozhodnutie súdu do 24 hodín od jeho doručenia (odsek 5). Súdne konanie vo veciach registrácie kandidátnych listín pre voľby do orgánov samosprávy obcí je upravené v ustanovení § 250zb zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

15. Zákonodarca teda vytvoril typ súdneho konania na zabezpečenie kontroly ústavnosti a zákonnosti procesu registrácie kandidátnych listín pre voľby do orgánov samosprávy obce a zveril ju všeobecným súdom. V danej veci takéto konanie na všeobecnom súde neprebehlo, preto v danom prípade nie je daná ani právomoc ústavného súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje tiež na už uvedený bod 8.

16. Vzhľadom na uvedené v bode 15 ústavný súd už neposudzoval otázku, či odporkyňa mala, alebo nemala v čase volieb trvalý pobyt v obci Nováčany, i keď v tejto súvislosti nemožno prehliadnuť volebný výsledok, ktorý dosiahla odporkyňa vo voľbách (pozri bod 2), ani postoj manželov L. (bod 5 *in fine*).

II.B

17. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že len hrubé alebo závažné porušenie alebo opätovné porušovanie zákonov upravujúcich prípravu a priebeh volieb môže byť príčinou na uplatnenie právomoci ústavného súdu, ktorá mu umožňuje rozhodnúť podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Namietané protiústavné alebo nezákonné konanie musí mať priamy vplyv na dosiahnutý výsledok volieb. Túto skutočnosť musí sťažovateľ nielen namietat', ale aj doložiť exaktnými dôkazmi. Nestačí samotné označenie dôkazov (PL. ÚS 17/94, PL. ÚS 5/03 a PL. ÚS 35/03). Súčasťou zákonných náležitostí sťažnosti sú totiž aj dôvody, pre ktoré sa voľby napádajú, s označením dôkazov [§ 60 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde]. Vzhľadom na význam volieb v demokratickej spoločnosti a z neho vyplývajúcu prezumpciu ich ústavnosti a zákonnosti je na sťažovateľovi, aby v záujme prijatia jeho sťažnosti ústavným súdom na ďalšie konanie (pri predbežnom prerokovaní) kvalifikovaným spôsobom označil také dôkazy, ktoré vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu nasvedčujú, že jeho tvrdenia o neústavnosti alebo nezákonnosti volieb sú reálne možné, prípadne pravdepodobné, a zároveň sú spôsobilé preukázať porušenie zákona o voľbách odôvodňujúce záver o inom legitímnom výsledku volieb. V tejto súvislosti ústavný súd už iba dodáva, že funkcia ústavného súdu v rámci prieskumu ústavnosti a zákonnosti volieb nemôže byť vykladaná tak extenzívne, že by v konečnom dôsledku jeho činnosť mala nahradzovať, prípadne doplňovať činnosť na to povolaných volebných či iných orgánov, a to dokonca v tom smere, že iba na základe špekulatívne formulovaných námietok bude ústavný súd podrobne rekonštruovať celý volebný proces.

18. Vzhľadom na výhrady uvedené v bode 3.(i) a 7 je zrejmé, že sťažovateľ pod neprípustným spôsobom vedenia volebnej kampane odporkyňou („*kupovanie*“ hlasov) mal na mysli odporkyňou popísané (bod 5) pohostenie na chate, ktoré sa uskutočnilo 15. októbra 2010; iné aktivity odporkyne v tomto smere sťažovateľ neuviedol. Keďže volebná kampaň sa v zmysle § 30 ods. 2 zákona o voľbách začína 17 dní pred začiatkom volieb a tieto sa uskutočnili 27. novembra 2010, potom stretnutie/pohostenie uskutočnené 15. októbra 2010 nemá *prima facie* žiadny právny význam k sťažovateľom namietanému neprípustnému

vedeniu volebnej kampane odporkyňou, pretože sa uskutočnilo ešte pred začatím volebnej kampane.

19. Z uvedených dôvodov (časti II.A a II.B) ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci (časť II.A) a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (časť II.B) už pri jej predbežnom prerokovaní. Bolo potom bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. februára 2011